

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 zbr. 25 cnt., z przesyłką 1 zbr. 50 cnt. = 3 marki = 3 franki 50 centim.; w Warszawie rocznie rs. 1.40, z przesyłką na prowincyję rs. 1.70; nr. pojedynczy 15 cnt. — Opiata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 zbr.

Całoroczną lub półroczną prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego, albo do księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie.

XIV.

NOWOŚCI.

4.

Kraków, 1 kwietnia 1891.

ABRAHAMOWICZ Ad. & R. RUSZKOWSKI.

Nowa Francillon, komedia w jednym akcie (Biblioteka teatrów amatorskich, nr. 59). Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richter), druk. W. A. Szykowskiego, 1891, w 8ce, str. 19 40 cnt.

ADAMKIEWICZ dr. prof. Postrzelenie mózgu, stwierdzenie przebiegu i siedziby kuli za życia (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 9.

— O ulecznej formie tabes (Odbitka z Przeglądu lek.). Tamże, 1891, w 8ce, str. 13.

ALBERTI Conrad. Die Schule des Redners, ein praktisches Handbuch der Beredtsamkeit in Musterstücken, herausgegeben von Leipzig, O. Wigand, 1890, w 8ce, str. VIII i 364.

Na str. 169—170: Peter Skarga; str. 170—186: Peter Skarga's dritte Reichstagspredigt: Vom Frieden im Hause, Deutsch von Raphael Loewenfeld.

ANTIOCHE Adhémar de. Deux diplomates, le comte Raczyński et Donoso Cortés, marquis de Valdegamas, dépêches et correspondance politique 1848—1853, publiées et mises en ordre par le comte Paris, libr. et impr. Plon et Cie, 1891 (1880), w 8ce, str. XXXII i 336, z portretem.

ANTONOWYCZ Kost'. Jak wybyraty po-

śla do Rady derżawnoji. Lwów, nakł. Narodnoj rady, 1891, w 8ce, str. 15.

Appodoszona s. Weronika nuslauc Wajgu Pestitojam. B. w. m. i r. (Kraków, druk. Czasu, 1891), w 16ce, str. 16, z ryciną.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt z marca 1891 r. Warszawa, wydawcy W. Spasowicz i A. Pawiński, druk. J. Cotty, w 8ce, str. 433—656.

Treść: Nowe epizody z ostatnich lat życia Jmci pana Jana Chr. z Gosławic Paska, przez Al. Kraushara (str. 433—466); Francya przy końcu 1890 r., bilans polityczny, ekonomiczny i społeczny, przez X. (str. 467—488); Irma, powieść, przez St. Ariela (str. 489—526); Listy czeskie, przez dra Gablera (str. 527—558); Prądy w najnowszej literaturze niemieckiej. I. Romans i nowela, przez dra Maxa Kocha (str. 559—576); Z pod dłuta i pedzła, przez Cezarego Jelentę (str. 577—594); Krytyka i krytycy literacy we Francyi, przez dra M. E. Trepkę (str. 595—615); Na przelęczy, przez Cz. Jankowskiego (str. 616—624); Arystotelesa nowo-odkryte dzieło, przez P. (str. 625—629); Rozbiory i sprawozdania: St. Krzyżanowskiego Dyplomy, przez A. Wysloucha; Polemika, przez H. Struwego; Z kroniki literackiej, przez J. Keniga; Nekrologia.

BACH Emilia. O robotach ręcznych kobiecych dawnych i nowszych czasów, odczyt wygłoszony w muzeum

przemysłowem w Bernie przez dyrektorkę c. k. fachowej szkoły haftów w Wiedniu, przelożyła za zezwoleniem autorki Marya Mayerberg (Odbitka z Przewodnika przemysłowego). Przemysł, druk. gr. kat. kapituły, (1891), w 16ce, str. 39. 25 cnt.

BARANOWSKI Mieczysław. Instrukcyja do nowego Elementarza polskiego, zarazem zarys specjalnej metodyki klasy elementarnej. Lwów, nakł. Towarzystwa pedagog., I druk. związkowa, 1891, w 8ce, str. 40. 40 cnt.

—, Specyalna metodyka nauki historii w szkole ludowej. Lwów, nakł. Tow. pedagog., I związkowa druk., 1891, w 8ce, str. 16. 16 cnt.

BECKHERRN C. Geschichte der Befestigungen Königsbergs, Nachtrag (Odbitka z Altpreussische Monatsschrift). Königsberg i. Pr., Beyer, 1891, w 8ce, str. 3, z ryciną. 40 fenig.

BELLAMY Edward. Siostra panny Ludington, powieść. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1891, w 8ce, str. 110. 30 kop.

BERNY Jan. Tajemniczy strzał, powieść, przekład z francuskiego. Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1891, w 8ce malej, str. 279. 45 kop.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą Wł. Bogusławskiego, zeszyt z lutego 1891. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Filipowicza (J. Bergera), w 8ce, str. 213—450.

Trześć: Publicystyka bezimienna w Niemczech; Źródła do dziejów literatury i oświaty polskiej, I. Kazania średniowieczne, przez A. Brücknera (str. 241—258); Chochlik-psotnik, przez E. Orzeszkową (str. 259—273); Kronika paryska; Kierunki duchowe za Batorego, przez K. Morawskiego (str. 294—315); Bol. Prus, przez W. Bogusławskiego (dok., str. 316—344); Kwestya cel zbożowych, przez K. Rosego (str. 345—361); Najnowsza powieść H. Sienkiewicza, przez dra K. M. Górskiego (str. 362—387); Piśmiennictwo: 1. dra St. Pawlickiego Historia filozofii, przez H. Struvego, 2. M. Rodziewiczównęj Szary proch,

przez K. Kaszewskiego, 3. Ad. Dygasińskiego Pan Jędrzej Piszczalski, przez J. Kotarbińskiego; Kronika miesięczna; Wiadomości bibliograficzne.

BIEGAŃSKI Wład. dr. Dyagnostyka różniczkowa chorób wewnętrznych (pośw. prof. Ig. Baranowskiemu). Warszawa, wydawnictwo Gazety lekarskiej, druk. K. Kowalewskiego, 1891, w 8ce, str. 2 nl., 585, XI i 1 nl. 2 ruble.

BLOCK J. C. Jeremias Falek, sein Leben und seine Werke, mit vollständigem alphabetischen und chronologischen Register sämtlicher Blätter, sowie Reproduktionen nach des Künstlers besten Stichen. Danzig, Leipzig & Wien, C. Hinstorff (G. Ehrke), 1890, w 8ce większej, str. 2 nl. i 262, z reprodukcjami. 25 marek.

BOBRZYŃSKI Michał. Dzieje Polski w zarysie, trzecie zwiększone wydanie, tom II. Kraków, nakł. G. Gebethnera i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., Warszawa, Gebethner i Wolff, 1890, w 8ce, str. 387, z mapą. Za obydwą tomy 5 rubli.

BOROŃSKI Lesław dr. Przemówienie w ogólnej dyskusyi budżetowej na posiedzeniu Rady m. Krakowa dnia 26 lutego 1891 r. (Dodatek do Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1891, fol. wielkie, str. nl. (szpalt) 6.

BRONIKOWSKI Alexander. Mysza wieża wśród jeziora Gopla, powieść słowiańska z pierwszej połowy IX w. (Dodatek do Pogoni). Tarnów, druk. J. Piszsa, 1890, w 8ce malej, str. 191.

BUZDYGAN M. dr. Myxoedema, dwa przypadki (Z kliniki chorób wewnętrznych prof. dra Korczyńskiego w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 18.

BYKOWSKI Piotr Jaxa. Maleparta, powieść (Biblioteka Kuryera polskiego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. 187.

CALLIER E. Ostroróg, monografia w głównych zarysach (Odbitka z Rocznika Towarzystwa przyj. nauk. pozn.,

XVIII 1). Poznań, K. Kozłowski, druk. Dziennika poznań., 1891, w 8ce, str. 93 i 1 nl. 2 marki.

CALLIMACHUS Philippus. Historia rerum gestarum in Hungaria et contra Turcos per Vladislaum, Poloniae et Hungariae regem, edidit Saturnin Kwiatkowski (Odbitka z Monumenta Poloniae histor.). Leopoli, sumpt. Academiae scientiarum Cracoviensis, typ. instit. Ossolinsciani, 1891, w 8ce większej, str. 162.

Ceremoniel für die feierliche Cardinalsbaret-Ertheilung an den Fürstbischof von Krakau, Cardinal Dr. Albin Ritter von Dunajewski, in der Hofburg-Pfarr-Kirche zu Wien. B. w. m. i r. (Wiedeń, 1890), fol., str. nl. 6, z ryciną.

CHOIŃSKI Teodor Jeske. Na straconym posterunku, dramat współczesny w 5 aktach. Warszawa, nakł. Niwy, druk. E. Lubowskiego i Sp., 1891, w 8ce małej, str. 167. 1 rubel.

Prawo autorskie wobec scen i tłumaczy zastrzeżone!

CHOTKOWSKI ks. dr. Rzemiosła i cechy krakowskie w XV w. (Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Czasu, 1891, w 8ce małej, str. 83. 50 cnt.

CHRZANOWSKI Leon. Mowa posła sejmowego na zgromadzeniu przedwyborczem w Krakowie dnia 1 marca 1891 r. (Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1891, w 8ce małej, str. 15 i 1 nl.

COLLINS Wilkie. Kobieta w bieli, przekład z angielskiego Eugenii Żmijewskiej, tom I i II. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1891, w 8ce, str. 320 i 303. 1 rub. 20 kop.

CYBULSKI Napoleon dr. prof. Fizjologia człowieka, wydana staraniem Stanisława Markiewicza, część I. Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. K. Kowalewskiego, 1891, w 8ce większej, str. III, 1 nl. i 239, z rycinami w textcie. 75 kop.

Treść: Krew, Limfa, Mięśnie, Układ nerwowy.

CZ. W. ks. Praktyczny podręcznik gramatyki języka polskiego dla młodzieży szkolnej, ułożył ks. W. Cz. Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Wl. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. 176 i VIII. 75 kop.

CZAPIK Józef. Rezygnacya i złożenie mandatu, przez wójta z Choczni, z godności członka dyrekcji i wiceprezesa ludowego Towarzystwa zaliczkowego i ochrony własności ziemskiej w Wadowicach. Wadowice, nakł. Komitetu przedwyborczego, druk. Fr. Poltyna, 1891, w 8ce małej, str. 9.

CZIHAK E. von. Die schlesische Glasindustrie früherer Zeiten. Lipskie Kunstgewerbeblatt w tomie II z r. 1891, w 4ce, str. 57—66, z 8 ilustr. w textcie.

CZYCZKIEWICZ Andreas. Quibus poeticis vocabulis Cornelius Tacitus sermonem suum ornaverit. Brody, sumpt. et typ. F. West, 1891, w 8ce, str. 16. 20 cnt.

D. J. ks. Zmiłuj się nade mną Boże, Miserere mej, rozmyślanie nad psalmem 50, najbardziej używanym, przez X. J. D. Warszawa, nakł. autora, M. Orgelbrand, druk. Fr. Czerwińskiego, 1891, w 8ce, str. 55. 35 kop.

DAN J. D. Podręcznik geologii, spolszczył J. Siemiradzki, docent c. k. Wszechnicy we Lwowie, wydanie Kasy im. Mianowskiego (Biblioteka przyrodnicza Wszechświata). Warszawa, E. Wende i Sp., druk. J. Filipowicza (J. Bergera), 1891, w 8ce, str. III, 1 nl. i 219, z 261 drzeworytami w textcie. 1 rub. 35 kop.

DEMBIŃSKI Br. dr. Xawery Liske, * 1838 † 1891, wspomnienie pośmiertne (Odbitka z Czasu). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Czasu, 1891, w 8ce małej, str. 19. 20 cnt.

Diwka-czornobrywka i sorok rozbijnykiw, narodna kazka. Kijów, 1890, w 16ce, str. 32.

DUNAJEWSKI Julian dr. Reden gehal-

ten im Abgeordnetenhaus, 1873—1875. Wien, (189?), w 8ce, str. 111.

Odbicie szczerkowe w jednym exempl.

Działalność posła Józefa Popowskiego w Radzie państwa. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce małej, str. 14.

Elenchus Venerabilis cleri, tam secularis quam regularis, dioeceseos Cracoviensis pro a. d. 1891. Cracoviae, sumpt. curiae episcopalis, typ. ephemeridum Czas, 1891, w 8ce małej, str. VIII, 412 i 1 nl.

Encyklopedya humoru, zawierająca najcenniejsze utwory humoru ludzkiego, pod redakcją M. Wołowskiego, tom II: J—M. Warszawa, nakł. M. Wołowskiego, druk. A. Pajewskiego, 1891, w 8ce, str. 474. 1 rub. 50 kop.

EYMOND Osip. Infuzorii żywu zezija na rakobraznych roda Gammarius, iz okriestnostiej g. Warszawa. Warszawa, tipogr. K. Kowalewskiego, 1890, w 8ce, str. 68, II i 1 nl., z tablicą litogr.

FABIAN Alex. dr. Wiktor Szokalski, wspomnienie pośmiertne (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 4.

FED'KOWYCZ O. Powisty, czast' I, zładyw Mychajło Paczowskij. Lwów, 1890, w 8ce małej, str. VIII i 78. 25 cnt.

FLEMMING C. Neue Kreiskarten. Glogau, Flemming, 1891, fol., 1: 150:000.

II. Stadt- und Landkreis Breslau, 80 fenig; III. Kreis Oels, 80 f; IV. Kreis Brieg, 60 f.

FRANCEK z Bąkowa przesyła swoim wiernym, którzy się 3 marca b. r. przyczynili do jego upadku, pozdrowienie, podziękowanie i pożegnanie się. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. nl. 4.

FRANKO Iwan. Łys Mykyta, z nimeckoho pererobym Lwów, 1891, w 8ce, str. 100, z 17 ilustr. w texcie. 50 cnt.

GEISLER Jan. Mowa radędy miejskiego generalnego sprawozdawcy budżetu, wypowiedziana na posiedzeniu

Rady miasta dnia 26 lutego 1891 r. po zakończeniu ogólnej dyskusyi nad budżetem miejskim na r. 1891 (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1891, w 8ce małej, str. 13.

GERMAN L & **PETELENZ** K. Ćwiczenia niemieckie dla klasy I szkół średnich, wyd. trzecie. Lwów, nakł. Towarzystwa pedag., I związkowa druk., 1891, w 8ce, str. 2 nl. i 184. Opr. 80 cnt.

GIŻOWSKI Juliusz. Jełena, rzecz osnuta na tle stosunków ludowych na Bukowinie (pośw. Hip. Martynowiczowi. — Odbitka z Gazety nar.). Lwów, H. Altenberg, druk. Pillera i Sp., 1891, w 8ce, str. 144. 60 cnt.

GLOGER Zygmunt. Popas w Słapowolu. Warszawa, nakł. M. Arcta, druk. S. Orgelbranda synów, 1891, w 8ce małej, str. 69 i 1 nl., z rysunkami A. Brzostka. 20 kop.

GNATOWSKI Jan ks. Listy z nad Adryatyku (Biblioteka Wieku, XX). Warszawa, druk. Wieku, 1891, w 8ce, str. 77.

GÓRSKI Antoni. W kwestyi własności literackiej (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, druk. E. Lubowskiego i Sp., 1891, w 8ce, str. 32.

GÓRSKI Konstanty. Sztuka wojenna w Polsce za Zygmunów (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, M. Orgelbrand, druk. J. Filipowicza (J. Bergera), 1891, w 8ce, str. 42. 75 kop.

GOSTOMSKI Walery. Polonez i menuet, szkic estetyczno-obeyczajowy. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1891, w 8ce, str. 29. 80 cnt.

GRAJNERT Józef. Antek Socha, młody wojak, powiastka historyczna z czasów Jana Kazimierza, wydanie drugie (Wydawnictwo Macierzy polskiej, 19). Lwów, nakł. Macierzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1891, w 8ce, str. 86. 14 cnt.

z **GRENADY** Ludwik ks. Przewodnik grzeszników czyli nauka dla wszelkich stanów o znacności i pożytkach cnót, oraz o drodze do nich prowadzącej,

przekład z francuskiego. Kraków, nakł. ks. Misyonarzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. XXII i 576.

GRUZIŃSKI Stef. prof. Lenore in Polen, eine literarhistorische Abhandlung (Odbitka ze Sprawozdania gimn.). Bochnia, gedruckt bei W. Pisz, 1890, w 8ce, str. 37. 50 cnt.

HEINE Henryk. Wybór pism, II: Proza. Warszawa, Spółka nakładowa, druk. warszawska, 1890, w 8ce małej, str. XIII, 1 nl., 327 i 1 nl. 1 rub. 50 kop.

Przedmowa, przez Cezarego Jelentę; Podróż do Harcu i Włochy, w przekładzie M. Gawalewicza, M. Konopnickiej i C. Jelenty.

HUBE R. Zakonnik Czernogorii 1888 goda, kriticzeskija zamietki s prosmotriennago samim awtorom originala, pieriewiel J. I. Gonsiorowskij. St. Pietierburg, tipogr. W. W. Komarowa, 1889, w 8ce, str. 24.

Wyszło tylko w 1 exemplarzu!

HULEWICZ Casimir. Suprême folie (wierszem). Paris, impr. Goupy et Jourdan, 1891, w 8ce, str. 15.

IBSEN Henryk Upiory, dramaty w trzech aktach, z upoważnienia autora przetłómaczył Ignacy Suesser (Biblioteka powszechna, nr. 6). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, Lwów, Seyfarth i Czajkowski, (1891), w 16ce, str. 80. 12 cnt.

INGRAM John Kells dr. prof. Historia ekonomii politycznej, przełożyła z angielskiego Zofia Daszyńska. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1891, w 8ce małej, str. IV, 321, IV i 1 nl. 1 rub. 50 kop.

JABLONOWSKI Wład. dr. Przyczynki do epidemiologii Wschodu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 56.

JANISZEWSKI Jan Chr. ks. biskup. Kościół i państwo chrześcijańskie. Poznań, nakł. i druk. Kuryera pozn., 1891, w 8ce, str. XXIII i 624. 6 marek.

JANKOWSKI Cz. Sylwetki poetów: I. Rudolf Baumbach, Józef Wiktor Scheffel (pośw. Wilhelmie z br. Stempellów

Dymshynie). Warszawa, T. Paprocki i Sp., druk. S. Orgelbranda synów, 1891, w 8ce większej, str. 55. 50 kop.

JARACZEWSKA. Wieczór adwentowy, z Powieści narodowych Elżbiety z hr. Krasieńskich Jaraczewskiej (Dodatek do Pogoni). Tarnów, druk. J. Pizsa, 1890, w 8ce małej, str. 294.

JENIKE Ludwik. Stefan Czarniecki, urywek historyczny (pośw. Tad. Korzonowi). Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery, 1891, w 8ce, str. 168, z wizerunkiem Czarnieckiego i pomnika jego w Tykocinie. 1 rub. 20 kop.

JOUGAN Aloizy ks. dr. prof. W sprawie reformy nauki religii w naszych szkołach średnich, napisał katecheta w gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie, redaktor Tygodnika katolickiego. Lwów, nakł. autora, Seyfarth i Czajkowski, druk. E. Winiarza, 1891, w 8ce, str. 120. 1 złr. 10 cnt.

KADYI H. dr. prof. Ueber die Nothwendigkeit einer durchgreifenden Reform des thierärztlichen Studiums (Odbitka z Oesterr. Monatsschrift für Thierheilkunde). Wien, M. Perles, 1891, w 8ce, str. 73 i 1 nl. 1 złr.

KARIEJEW N. Upadek Polski w literaturze historycznej, przekład z rosyjskiego. Kraków, wydawca E. S., G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. XV i 387. 2 rub. 40 kop.

Karte, Topographische, des oberschlesischen Bergwerks-Areals, herausgegeben vom königl. Oberbergamt zu Breslau, Blatt 1—7. Breslau, Schropp, 1891, fol., 1: 50000. Po 1 marce 50 fenig.

1. Tarnowitz-Beuthen; 2. Zabrze-Königs-Hütte-Kattowitz-Nicolai; 3. Rybnik-Loslau-Sobrau; 4. Gleiwitz; 5. Tost-Feiskretscham-Laband; 6. Pless; 7. Myslowitz-Dombrowa-Jaworzno (tylko 75 fenig.).

KASPROWICZ Jan. Z chłopskiego zagonu, opowiadania wierszem. Lwów, nakł. Księgarni polskiej, druk. W. A.

Szykowskiego, 1891, w 16ce, str. 187. 60 cnt.

Jewka Orliczka; Na służbie; Dwaj bracia rodzeni; Salusia Orczykówna.

KLIMKIEWICZ Romuald dr. Der Wucher und seine Folgen, zur Beleuchtung der Vorgänge in dem Falle Samuel Horowitz aus Lemberg gegen aus Petroutz wegen mit 24% Zinsen auf dem Gute Petroutz am Sereth verhypothekirter Forderung des Ersteren per 50'000 fl. ö. W., zweite verbesserte und vermehrte Auflage. Czernowitz, Buchdruckerei H. Czopp, 1891, w 8ce, str. 2 nl. i 98.

KOELITZ Karl. Hans Suess von Kulmbach und seine Werke, ein Beitrag zur Geschichte der Schule Dürers (Beiträge zur Kunstgeschichte, XII). Leipzig, E. A. Seemann, 1891, w 8ce, str. 80 i 2 nl.

KOPFF Leon dr. Zakład zdrojowo-kapielowy w Krynicy. Kraków, nakł. c. k. zakładu zdrojowego, druk. związkowa, 1891, w 8ce większej, str. 72. 50 cnt.

KORCZYŃSKI dr. prof. Die Ergebnisse der bisherigen Beobachtungen über die Wirkung der Koch'schen Lymphhe bei Lungentuberculose (Odbitka z Berliner klin. Wochenschrift). Berlin, gedruckt bei L. Schumacher, 1891, w 8ce, str. 7.

KORCZYŃSKI E. v. & W. JAWORSKI. Über einige bisher wenig berücksichtigte klinische und anatomische Erscheinungen im Verlauf des runden Magengeschwürs und des sogenannten sauren Magenkatarrhs (Aus der medic. Universitätsklinik in Krakau. — Nadbitka z Deutsches Archiv für klin. Medicin, XXVII). w 8ce, str. 578 — 602.

KOZŁOWSKI K. Wojsko polskie w r. 1831, przedstawione w 10 obrazach według rysunków Władysława Mottego, z dodaniem krótkiej historii wojskowości polskiej i działań wojennych w 1831 r., wydanie trzecie. Poznań, nakł. wydawcy, druk. Dziennika pozn., 1891, w 4ce, str. 32 i 1 nl, z rycinami. Opr. 2 marki.

KRÓLIKOWSKI Leopold. Kilka słów o sztuce drukarskiej w Polsce, z uwzględnieniem literatury poroźbiorowej w Wielkiem księstwie poznańskiem, napisał zarządca drukarni N. Kamińskiego i Sp. w Poznaniu, odczyt miany w Poznaniu dnia 29 czerwca 1890 r. w 450tą rocznicę wynalezienia sztuki drukarskiej (pośw. Teodorowi Radońskiemu). Poznań, nakł. i druk. P. Krzyżankiewicza, 1890, w 8ce, str. 1 nl., 47 i 1 nl.

Część dochodu przeznaczona na fundusz zakładowy dla towarzyszy, którzy 50 lat w zawodzie drukarskim wytrwali.

KRYŃSKI Leon. Przyczynki do zachowania się laseczników gruźliczych w lupus pod wpływem płynu Kocha (Z kliniki chirurgicznej prof. Rydygiera w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego), Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 5.

L. A. M. Dwie powiastki: I. Potęgą niewinności, II. Biedna Kasia, napisała A. M. L. (Wydawnictwo ludowe, X 2). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. S. Bednarskiego, 1891, w 16ce, str. 36. 8 cnt.

L. J. Życie i zasługi Karola Marcinkowskiego z okazji 50letniej rocznicy Towarzystwa pomocy naukowej w Poznaniu, popularnie opracowane przez J. L. Poznań, nakł. J. Leitgebra, 1891, w 8ce, str. 48, z portretem Marcinkowskiego i ryciną jego pomnika w Dąbrowie. 25 fenig.

LEWIŃKIY Iwan. Nad Czornym morem, powiś. Lwów, nakł. Tow. im. Szewczenka, 1891, w 8ce, str. 279. 90 cnt.

LUTOSŁAWSKI W. O logice Platona, część I: O tradycyi textu Platona (Odbitka z XXVII tomu Rozpraw Wydziału filoz.-histor. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce większej, str. 69.

ŁAKOCIŃSKI J. Leon Chrzczanowski. Kraków, nakł. J. Łakocińskiego, druk. Czasu, 1891, w 8ce malej, str. 13 i 1 nl.

— Toż, tamże, w 4ce, str. 4.

ŁASZCZYŃSKI Wład. dr. Podręcznik dla ovczarza. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1891, w 16ce, str. 77 i 1 nl. 50 cnt.

Praca uwieńczona nagrodą konkursową przez Towarzystwo rolnicze odolanowsko-pleszewskie.

ŁUSZCZKIEWICZ Wład. Dwa studia nad zabytkami architektury w Polsce: Nasze najdawniejsze kościoły franciszkańskie, 1250 — 1330, Dom wójtowski w Krośnie 1525 (Odbitka z tomu IV Sprawozdań Komisji do badania historii sztuki w Polsce). Kraków, nakł. Akademii umiej., G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 4ce królewskiej, str. 51, z 6 tabl. fotolitogr. i 6 cynkotypami. 2 zhr.

MAJEWSKI E. Słownik nazwisk zoologicznych i botanicznych polskich, zawierający ludowe oraz naukowe nazwy i synonimy polskie, używane dla zwierząt i roślin od XV w. aż do chwili obecnej, źródłowo zebrane i zestawione z synonimami naukowymi łacińskimi w podwójnym porządku alfabetycznym i pomnożone porównawczym materiałem, zaczerpniętym z innych języków słowiańskich, tom I: Słownik polsko-łaciński, zeszyt 5. Warszawa, nakł. prenumeratorów, T. Paprocki i Sp., druk. Noskowskiego, 1890, w 4ce, str. 129—176. 75 kop.

— Toż, tom II: Słownik łacińsko-polski, zeszyt 1—2. Tamże, 1891, w 4ce, str. XLVII i 48. Po 1 rub. 10 kop.

MANTEGAZZA Paweł. Hygiena piękności. Warszawa, nakł. G. Centnerszvera, druk. A. Ginsa, 1891, w 8ce małej, str. 118 i 1 nl. 60 kop.

MARCIL René. Kobiety myślące i kobiety piszące, spolszczyła M. Ch Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery, 1891, w 8ce małej, str. 24. 20 kop.

MARY Juliusz. Zasadzka, powieść. Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1891, w 8ce, str. 478. 75 kop.

MASŁOWICZ Fr. ks. Różaniec z obrazkami ku większej chwale Boga, na

cześć N. Maryi P., oraz ku pożytkowi duchownemu wiernych, wydanie drugie. Warszawa, nakł. autora, druk. E. Skińskiego, 1891, w 8ce małej, str. 92 i 1 nl. 25 kop.

— Toż, wydanie drugie, powiększone dodaniem różańca do śpiewu. Tamże, 1890, w 8ce małej, str. 151 i 1 nl. 50 kop.

MATUSIAK Sz. prof. Namen und Wohnsitze der Lugiervölker, ein Beitrag zur Urgeschichte der Slaven und Germanen (Odbitka ze Sprawozdania gimn.). Bochnia, gedruckt bei W. Pisz. 1889, w 8ce, str. 63. 50 cnt.

MERTENS F. O funkcyjach całkowitych symetrycznych (Odbitka z XXI tomu Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce większej, str. 20.

MICHEJDA Karol ks. O śmierci dra Marcina Lutra, odczyt miany na walnem zgromadzeniu ewangelickiego Towarzystwa oświaty ludowej dnia 13 lutego r. 1891, przez pastora w Bystrzycy. Cieszyn, nakł. Tow. ewang., E. Feitzinger, druk. Kutzera i Sp., w 8ce małej, str. 31. 12 cnt.

MICKIEWICZ Ad. Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie, wydanie trzecie stereotypowe (Wydawnictwo Macierzy polskiej, 40). Lwów, nakł. Macierzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1891, w 8ce, str. X i 296, z ryciną. 10 cnt., opr. 24 cnt.

Modlitwy do matki Przenajśw. Maryi nieustającego ratunku. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1891, w 32ce, str. 32, z obrazkiem. 5 kop.

MOLDENHAWER Alex. Comment pourrait-on écarter l'influence pernicieuse des parents ou tuteurs sur leurs enfants ou pupilles, lors de la libération conditionnelle de ces derniers et en général depuis l'expiration du terme de leur condamnation, jusqu'à l'époque de leur majorité, rapport présenté par juge-président du tribunal à Varsovie (IV Congrès pénitentiaire in-

ternational de Saint-Petersbourg, 1890).
Petersbourg, 1889 (?), w 8ce, str. 107.

MONTÉPIN Xawery. Jasnowidząca, powieść, przekład, tom I—III. Warszawa, nakł. tygodnika Romans i powieść, druk. Al. Pajewskiego, 1891, w 8ce, str. 266, 266 i 185. 1 rub. 20 kop.

MOSZYŃSKI Jerzy hr. Polityka austriacko-polska wobec prądów socjalistycznych, tom III. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1891, w 8ce, str. 207 i 4 nl. 1 złr. 50 cent.

NATANSON Ludwik dr. Hygiena praktyczna (pośw. drowi Stanisł. Markiewiczowi), część I zeszyt 5—6. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1891, w 8ce, str. 193—288.

NEHRING dr. prof. Sprawozdanie o dwóch pracach konkursowych na temat: Polskie pieśni kościelne, używane w kościołach katolickich od najdawniejszych czasów aż do końca XVI w. (Odbitka z Rocznika Towarzystwa przyj. nauk pozn., XVIII 1). Poznań, druk. Dziennika pozn., 1891, w 8ce, str. 17.

OHNET Jerzy. Dusza Piotra, powieść. Warszawa, nakł. tygodnika Romans i powieść, druk. A. Pajewskiego, 1890, w 8ce, str. 202. 45 kop.

OSTOJA. Królowna, obrazek. Petersburg, nakł. Kraju, Br. Rymowicz, druk. Trenke i Fusnot, 1891, w 8ce malej. str. 95.

Pamiętka uczyt składkowej na cześć JEx. Pawła Popiela dnia 28 stycznia 1891 r. w Krakowie. Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1891, w 4ce, str. nl. 8.

Toasty: ks. dra St. Pawlickiego i prof. Kazim. Morawskiego.

PAŃSKI Alex. Experimentelle Untersuchungen über den Pigmentgehalt der Stauungsmilz, Inauguraldissertation. Dorpat, Karow, 1890, w 8ce, str. 34. 1 marka.

PAPÉE Fr. dr. Skole i Tucholszczyzna. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. Łoźnińskiego, 1891, w 8ce, str. 124, z mapą i rycinami. 1 złr. 60 cent.

Pedagogika Mickiewiczowska, książka pamiątkowa, wydana przez Towarzystwo pedagogiczne ku uczczeniu uroczystego złożenia zwłok Adama Mickiewicza na Wawelu. Lwów, nakł. Tow. pedagog., I związkowa druk., 1890, w 8ce, str. 2 nl., 86 i 1 nl.

Mowy: E. Rénana, ks. Wł. Czartoryskiego, hr. Wł. Koziembrodzkiego, Ad. Asnyka i hr. St. Tarnowskiego. — Na str. 5—51: Pedagogia Mickiewiczowska, urywki pedagogiczne, skreślone na tle utworów Ad. Mickiewicza, przez Bol. Ad. Baranowskiego.

PELIKAŃCZYK. Odpowiedź na szykanę Kuplera polskiego. Kraków, nakł. i biura korespondencyjnego, druk. związkowa, (1891), w 4ce, str. nl. 2.

Plany dla nauki religii w szkołach ludowych pospolitych i wydziałowych w dyecezyi krakowskiej (Odbitka z Notificationes). Kraków, nakł. księżęco-biskupiej kurji, druk. Czasu, 1890, w 4ce, str. 31 i 1 nl.

POLIKIER B. dr. O poszukiwaniach Brown Séquarda nad działaniem płynu jądrowego oraz jajnikowego i o sperminie (Odbitka z Kroniki lekarskiej). Warszawa, E. Wende i Sp., druk. M. Ziemkiewiczowej, 1891, w 8ce, str. 39 i 1 nl. 40 kop.

Polityka ekonomiczna sejmu galicyjskiego 1890 (Odbitka z Ekonomisty polskiego). Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. ludowa, 1891, w 8ce większej, str. 1 nl. i 315. 3 złr.

Mowy sejmowe i artykuły pióra: Wit. Lewickiego, dra Rutowskiego, T. Romanowicza, Merunowicza, dra Goldmana, dra Czyżewicza i Szczepanowskiego.

POMERANZ Bernard. La Grèce et la Judée dans l'antiquité, coup d'oeil sur la vie intellectuelle et morale des anciens Grecs et Hébreux, partie I. Paris, impr. Jouaust, 1891, w 8ce, str. 99.

Autor jest nauczycielem religii i sekretarzem zboru izraelskiego w Jarosławiu.

POPOWSKI Józef. O przymierzu francusko-rosyjskiem (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1891, w 8ce, str. 32.

— Die französisch-russische Allianz.

Wien, W. Frick, 1891, w 8ce, str. 30, z mapą. 50 cnt.

POPOWYCZ Ołeksij. Maty udowa i try syny, sestra i brat, narodni dumy. Kijów, 1890, w 16ce, str. 24.

POPOWYCZ Omelan. Czuma horilczana, z nimeckoho Henryka Czoke perepowiw i twerezym ruskym czytalniam pryswiatyw Czerniowce, 1890, w 8ce, str. 72.

PROKOP o. Kapucyn. Officjum o Przenajśw. Maryi P., officium parvum, z przydaniem krótkich objaśnień. Warszawa, własność i druk. St. Niemiery, 1891, w 16ce, str. 182 i 1 nl. 25 kop.

Przegląd polski, pod redakcją dra J. Mycielskiego, zeszyt z marca 1891. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 423—661.

Trześć: Pan radca, powieść, przez Wł. Zagórskiego i A. Zaleskiego (c. d., str. 423—467); Byron, przez M. Żdziechowskiego (str. 468—515); Szkice psychiatryczne, I. Nieco o istocie obłąkania, przez dra L. Blumenstoka (str. 516—547); Padwa, studjum z dziejów cywilizacji polskiej, przez dra St. Windakiewicza (dok., str. 548—597); Kronika literacka: 1. A. Krzyżanowskiego Dwa prądy, 2. E. Naganowskiego Anglia wszechwładna, 3. E. Murki Die Geschichte von den sieben Weisen; Dzieła obce; Przegląd polityczny, przez **

— powszechny, pod redakcją M. Morawskiego T. J., zeszyt z marca 1891. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większej, str. 313—467.

Trześć: Rzut oka na wpływy nowoplatoniskie w średnich wiekach, przez dra W. Rubczyńskiego (str. 313—326); Laska marszałkowska Sarbiewskiego, studjum kanozdziejsko-literackie, przez Wł. Piatkiewicza T. J. (str. 327—356); Podróż do puszczy północny i na stepy Kipczaki, ulamki ze wspomnień wygnańca z r. 1861/62, przez M. Dubieckiego (str. 357—378); Monaster bazyliński w Ladach na Białej Rusi, przez Wołyniaka (str. 379—397); Przyczynek do historii kościoła P. Maryi w Krakowie, II. Rządcy maryackiego kościoła, przez św. p. ks. Zdzisława Bartkiewicza T. J. (dok., str. 398—406); Z piśmiennictwa krajowego: 1. Br. Dembińskiego Rzym i Europa, 2. Biblioteka pisarzy polskich, przez ks. H. Pudynkowskiego T. J.; Z piśmiennictwa zagranicznego; Z piśmiennictwa zagranicznego; Z piśmiennictwa zagranicznego; Z piśmiennictwa zagranicznego;

Sprawozdanie z ruchu religijnego, naukowego i społecznego.

— sądowy i administracyjny, pod redakcją dra E. Tilla, zeszyt z marca 1891. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, 97—144 i 65—96.

Trześć: Znaczenie stanu pijaństwa w prawie karnem, przez dra J. Morelowskiego (str. 97—115); O ekwiwalencie należytościowym, przez dra Al. Małaczyńskiego (str. 115—127); Xawery Liske, przez prof. dra O. Balzera; Alex. Ogonowski, przez E. Tilla; Zapiski literackie: 1. dra Fr. X. Fiericha O władzy dyskrecjonalnej, przez prof. dra A. Balasitza, 2. dra Br. Łozińskiego Opieka publiczna, przez dra S. Głabińskiego; Odczyt dra A. Górskiego; Praktyka cywilno-sądowa; Praktyka karnosądowa, przez dra W. Tarłowskiego; Praktyka administracyjna, przez dra Al. Małaczyńskiego; Kronika; Wiadomości urzędowe.

— techniczny, czasopismo miesięczne, poświęcone sprawom techniki i przemysłu, pod redakcją A. Brauna, zeszyt z lutego 1891. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, w 4ce królewskiej, str. 25—48, z 4 drzeworytami w textcie.

Trześć: O wytrzymałości kołowych luków sprężystych, przez K. Obrębowicza; O wpływie temperatury na granice wybuchania zapalnych mieszanin gazowych, przez J. Roszkowskiego (c. d.); O rozwoju procesu otrzymywania żelaza w piecach plomiennych, przez Cz. Łukaszewskiego; Transmisja linką konopianą w niezakrytej przestrzeni, przez W. Jechalskiego; Krytyka i bibliografia; Kronika; Cukrownictwo.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją A. Krechowickiego, zeszyt z lutego 1891. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 193—288.

Trześć: Szkice geograficzne z Karpat przez A. Rehmana (c. d., str. 193—202); Piotr Wężyk Widawski, satyryk XVI w., mniej znana karta z dziejów literatury, przez Al. Kraushara (str. 203—213); Stan. Grochowski, żywot i pisma, przez Ad. Belcikowskiego (c. d., str. 214—228); Prawne stosunki własności tabularnej w Galicji, przez dra T. Pilata (dok., str. 229—239); Listy A. E. Koźmiana (c. d., str. 240—251); Wolyń i Podole w drugiej połowie XVI w., przez R. (c. d., str. 252—260); O autorze Dyaryusza z lat 1696/97, przez T. Sternala (str. 261—276); Jan z Wisłicy, jego życie i pisma, przez St. Witkowskiego (c. d., str. 277—286); Kronika literacka.

PRZEZDZIECKI K. hr. A mme la princesse Marie Ogińska, née esse Skórzewska, et à ses admirateurs (panegiryk drukowany w 75 egzemplarzach). Płungniany, jour de la st. Michael 1890, (Kraków, 1891), w 8ce, str. nl. 3.

PUZYNA J. Quelques remarques concernant la théorie générale des courbes algébriques (Nadbitka z Bulletin de l'Académie des sciences de Cracovie). Cracovie, l'impr. de l'Univ. Jag., 1891, w 8ce, str. 62—64.

RACIBORSKI M. Über die rhätische Flora am Nordabhange des polnischen Mittelgebirges (Nadbitka z Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau). Krakau, Universitäts-Buchdruckerei, 1891, w 8ce, str. 64—68.

RAFAŁ ks. Kapucyn. O siedmiu grzechach głównych, rozmowa dwóch większych dziewcząt, część III: Pijaństwo i obżarstwo. Warszawa, druk. St. Niemierzy, 1891, w 16ce, str. 130. 15 kop. = 1 złp.

Regulamin Komisji historii sztuki Akademii umiejętności w Krakowie. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 6.

REIFF Adolf. Ilustrowany kalendarzyk polski w Paryżu na r. 1891. Paryż, nakł. i druk. A. Reiffa, w 16ce, str. 156 i 119. 2 franki.

Roczniki rozkrzewienia wiary, zbiór listów misjonarzy całego świata, oraz dokumenta odnoszące się do misyj, jak i do Stowarzyszeń rozkrzewienia wiary, pod redakcją ks. M. Czermińskiego, wydania ługduńskiego tom LXII, wydania krakowskiego tom VIII. Kraków, nakł. ks. M. Morawskiego T. J., druk. Czasu, 1890, w 8ce, str. 513 i 1 nl., z rycinami.

ROUHER Ludwika. Romans profesora (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1891, w 8ce, str. 61.

Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału historyczno-filozoficznego Akademii umiejętności, tom XXV. Kraków,

nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 403 i XVIII. 2 zlr. 50 cnt.

Treść: O stałych czynnikach w rozwoju duchowym człowieka, przez dra Wit. Rubczyńskiego (str. 1—119); O źródłach prawa miast polskich w w. XVI, II. Bartł. Grodzickiego o źródłach Porządku sądowego spraw miejskich prawa magdeburgskiego, przez prof. dra L. Darguna (str. 120—156); Ostatni projekt reformy prawa i procesu karnego w Polsce, przez dra Wł. Ostrożyńskiego, (str. 157—224); Rzecz o symonii, przez dra Stan. Szachowskiego (str. 225—403); Sprawozdania z posiedzeń Wydziału i Komisji wydziałowych.

S. B. Elementarne zasady ekonomii politycznej, z niemieckiego opracował B. S. Warszawa, G. Centnerszwer, druk. J. Jeżyńskiego, 1891, w 8ce malej, str. 68. 30 kop.

S. Wład. ks. Kościoły i klasztory reguły św. ojca Franciszka w ziemiach polskich: Ojca i klasztor oo. Kapucynów w Krośnie (Odbitka z Dzwonka). Kraków, nakł. o. Czesława Bogdalskiego, druk. Czasu, 1891, w 16ce, str. 15, z ryciną.

SAMIŁENKO Wołodimir. Z poezij czastyna I. Kijów, 1890, w 12ce, str. 47 i 1 nl. 20 kop.

SEDLAČEK A. Listy ze ztracených archivů panských, kteréž se v Paprockého Diadochu připominají, na pravý čas a pravé udání svedené (Nadbitka z Věstníka král. české Společnosti nauk). Praha, Fr. Rívnáč, 1891, w 8ce, str. 386—409. 30 cnt.

SIEMIRADZKI Henryk. Album obrazów, światłodruki wydane przez T. E. Bułhakowa. Petersburg, tipogr. A. S. Suworyna, 1891, fol., str. 8 textu i 20 światłodruków. 3 ruble.

SKARGA Piotr ks. T. J. Nauki o Przenajśw. sakramencie, w dodatku Nauka o częstej komunii św., przez ks. Stanisława Solskiego T. J. (wydał ks. M. Morawski T. J.—Pobożne książki dla wiernych każdego stanu, tom 46). Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1891, w 16ce, str. 365, z ryciną. 30 cnt. = 60 fenig., opr. 40 cnt. = 80 fenig.

SKÓRCZEWSKI dr. Witoldówka, zakład dyetetyczny w Krynicy, rzut oka na znaczenie drobnoustrojów i ptomainów w dyetetyce, oraz sprawozdanie z ruchu chorych w latach 1889 i 1890. Kraków, nakł. dra. Skórczewskiego, druk. W. Korneckiego, 1891, w 8ce małej, str. 43.

SOKOŁOWSKI August dr. prof. W studletnią rocznicę: Ustanowienie Konstytucji 3go maja 1791 r. (Odbitka w 60 exemplarzach z Kalendarza Czecha). Kraków, nakł. i druk. Czasu, G. Gebethner i Sp., 1891, w 4ce, str. 18, z ryciną. 1 zlr.

SOLSKI Stan. ks. T. J. Nauka o częstej komunii św., wydanie w skróceniu. Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1891, w 16ce, str. 123, z ryciną. 10 cnt. = 20 fenig., opr. 15 cnt. = 30 fenig.

SPASOWICZ Włodzimierz. Dzieje literatury polskiej, przekład z rosyjskiego, wydanie trzecie, przejrzał i uzupełnił A. G. Bem. Kraków, nakł. G. Gebethnera i Sp., Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. XIV, 440 i 1 nl. 2 ruble.

SPENCER Herbert. Instytucje polityczne, stanowiące część V Zasad socjologii, z oryginału przełożył J. K. Potocki (Dzieła: Systemat filozofii syntetycznej). Warszawa, wydawnictwo Głosu, druk. M. Ziemiękiewiczowej, 1891, w 8ce, str. 381 i 1 nl. 2 rub. 40 kop.

Spis wykładów odbywać się mających w e. k. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w półroczu letnim roku szkolnego 1890/91. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 4ce, str. 29.

Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki w Polsce, tom IV zeszyt 4. Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1891, w 4ce królewskiej, str. 139—189 i LXXVII—XCXVIII, z 7 tablic. litogr. i 20 rycinami w textcie. 2 zlr. 50 cnt.

Treść: Architektura najdawniejszych kościołów franciszkańskich w Polsce, przyczynek do historyi gotycyzmu, przez Wł. Łuszczkiewicza (str. 139—181); Reszty re-

nesansowej kamienicy w Krośnie z r. 1525, przez Wł. Łuszczkiewicza (str. 182—189); Sprawozdania z posiedzeń Komisji, przez dra St. Tomkowicza.

Statut stowarzyszenia Klub polityczny polski w Krakowie, projekt. Kraków, nakł. Klubu, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 5

STEYER Alfred. Galizische Ghettogeschichten und Bilder (Bibliothek der Gesamt-Literatur, 477 & 478). Halle a. S., O. Hendel, (1891), w 8ce małej, str. VIII, 127 i 1 nl. 50 fenig.

SUPIŃSKI Józef dr. Siedm wieczorów, opowiadania z życia społecznego, oddzielne wydanie siódme przejrane i znacznie pomnożone (Wydawnictwo im. Staszcy, tomik XX i XXI). Lwów, nakł. Towarzystwa im. Staszcy, redaktor S. Wicherek, druk. W. A. Szyjkowskiego, 1891, w 16ce, str. 111, z portretem autora. 40 cnt.

ŚWIĄTKIEWICZ M. dr. Leczenie wilka skóry limfą Kocha (Z oddziału kilowoskórnego kob. we Lwowie dra Ż. Krówczyńskiego. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce, str. 6.

Szematyzm wseho kłyra hreko-katolycznej eparchii stanisławowskiej na rok bożyj 1891, rocznik VI. Stanisławów, nakł. kłyra eparchialnoho, pe-czatina J. Dankewycza, 1891, w 8ce, str. XXIII, 1 nl. i 320.

SZLACHTOWSKI. Przemówienie prezydenta na posiedzeniu Rady miejskiej z dnia 26 lutego 1891 r. w czasie ogólnej dyskusji nad budżetem miejskim na r. 1891, jako odpowiedź na przemówienie rady miejskiego, Borońskiego. Kraków, nakł. gminy miasta, druk. A. Koziańskiego, fol. królewskie, arkusz rozłożony.

SZYBIŃSKI Władysław. Uprawa roślin pastewnych, napisał redaktor Gospodarza wiejskiego, I. Okopowe (Wydawnictwo Macierzy polskiej, 51). Lwów, nakł. Macierzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1890, w 8ce, str. 90. 16 cnt.

THULLIE Maximilian R. v. Beitrag zur Berechnung der Stäbe auf Knickfestigkeit, von dipl. Ingenieur, Professor der technischen Hochschule in Lemberg (Odbitka z Wochenschrift des österr. Ingenieur- und Architekten-Vereines). Wien, Verlag des Verfassers, Druck von R. Spies & Comp., 1891, w 4ce królewskiej, z rycinami w textcie.

TINSEAU Leon de. Na rozdrożu, przekład z francuskiego Eugenii Żmijewskiej (Dodatek do Słowa). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1890, w 8ce, str. 208.

TOLSTOJ L. N. hr. Śmierć Iwana Iljicza (Dodatek do Tygodnika ilustr.). Warszawa, nakł. Gebethlinera i Wolffa, druk. S. Orgelbranda synów, 1891, w 8ce, str. 74. 40 kop.

— Toż, tamże, w 8ce, str. 92.

Na str. 75—92: Orzechy, opowiadanie dla moich wnuków, przez J. Ebersa.

Tydzień wielki i święty, czyli nabożeństwo wielkiego tygodnia w językach łacińskim i polskim, według Mszału i Brewiarza rz. kat. kościoła, wydanie czwarte, drukowane z wydania 1880 r. Kijów i Odessa, B. Korejwo, druk. J. Zawadzkiego w Wilnie, 1890, w 8ce, str. XVI i 488. 1 rub. 20 kop.

ULANOWSKI B. Histoire de la fondation et de la dotation du couvent des religieuses de l'ordre de St. Benoit à Staniatki (Nadbitka z Bulletin de l'Académie des sciences de Cracovie). Cracovie, l'impr. de l'Univ. Jag., 1891, w 8ce, str. 61—62.

UMIŃSKI W. Zwycięzcy Oceanu. Warszawa, nakł. redakcyi Wędrowca, druk. S. Sikorskiego, 1891, w 8ce, str. 446 i II. 1 rub. 20 kop.

VÉRON Paul de. Oeuvres, tome I (Poésies) et II (Nouvelles). Orléans, libr. Herluison, impr. Jacob, 1891, w 18ce, str. XL, 372 i 450.

W tomie I jeden z utworów nosi napis: „Jean Sobieski“.

Ville de Varsovie: Canalisation et

approvisionnement d'eau. Turin, impr. A. Baglione, 1890, w 8ce, str. 15.

WALEWSKI Adolf. Między nami nie było, komedia w jednym akcie (Biblioteka teatrów amatorskich, nr. 58). Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richtera), druk. W. A. Szykowskiego, 1891, w 8ce, str. 23. 40 cnt.

WALLACE A. O cudach i nowoczesnym spirytyzmie, z trzeciego wydania oryginału przełożył J. K. Potocki. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, (1890), w 8ce małej, str. 360 i 1 nl. 1 rub. 50 kop.

WERNIC Henryk. Praktyczny przewodnik wychowania. Warszawa, nakł. G. Centnerszvera, druk. A. Ginsa, 1891, w 8ce, str. XII, 353 i IV. 2 rub. 40 kop.

Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, kwartalnik Towarzystwa numizmatycznego krakowskiego, pod redakcyą Wł. Bartynowskiego, nr. 7 ze stycznia 1891. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 4ce, str. (szpalt) 137—168, z tabl. litogr.

Artykuły pióra: S. Tymienieckiego, G. Ossowskiego, K. Bołsunowskiego i L. Lepzega.

WIERZEJSKI Ant. dr. prof. Żywot i prace Maxymiliana Nowickiego (Odbitka z Kosmosu). Lwów, druk. ludowa, 1891, w 8ce, str. 24.

— Dr. Maximilian Siła Nowicki, ein Nachruf (Nadbitka z Wiener entomolog. Zeitung). Wien, A. Hölder, 1891, w 8ce. str. 17—30, z portretem.

— Note préliminaire sur le Blanchardia cypricola Nov. Gen., Nov. Sp. (Odbitka z Bulletin de la Société zoologique de France). Paris, 1890, w 8ce, str. 7, z rycinami w textcie.

WINDAKIEWICZ St. dr. Materyały do historyi Polaków w Padwie (Odbitka z VII tomu Archiwum do dziejów liter. i oświaty w Polsce). Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Czasu, 1891, w 8ce większej, str. 39. 60 cnt.

WIŚNIEWSKI Seweryn. Hodowla trzody chlewnej, napisał krajowy węg-

drowny nauczyciel gospodarstwa wiejskiego (Wydawnictwo ludowe, X 3). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. S. Bednarskiego, 1891, w 16ce, str. 51 i 1 nl. 10 cnt.

WIŚNIEWSKI T. Mikrofauna ilów ornatowych okolicy Krakowa: II. Gąbki górnego Kelloweyu w Grojcu oraz nowe otwornice tych samych warstw (Odbitka z tomu XXI Rozpraw Wydziału matem. przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1891, w 8ce większej, str. 16, z 1 tablicą.

WITYG Wiktor. Wykopalisko mianowskie monet średniowiecznych polskich (drukowane w 200 exemplarzach). Warszawa, 1890, w 8ce, str. 35, z rycin.

WODZIŃSKI hr. Caritas, Roman, autoriserte Übersetzung von A. Mayer. Mannheim, Bensheimer, 1891, w 8ce małej, str. 238. 3 marki.

WOŁYŃIAK. Monaster bazyliński w Ladach na Białej Rusi (pośw. Felixowi Z. hr. Rogala. — Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wl. L. Anczyca i Sp., 1891, w 8ce, str. 26. 30 cnt.

ZACHARYASIEWICZ & WILKOŃSKA. Pośel-mężennik, obrazek, przez Jana Zacharyasiewicza, Sto lat dobiega, obrazek, przez Paulinę z L. Wilkońską (Wydawnictwo im. Staszycy, tomik XXII). Lwów, nakł. Towarzystwa im. Staszycy, redaktor S. Wicherek, druk. W. A. Szykowskiego, 1891, w 8ce małej, str. 79. 25 cnt.

ZAJĄCZKOWSKI Wilhelm. Komentarz do siódmego wydania farmakopei austriackiej, jako III część Podręcznika dla uczniów zawodu aptekarskiego ponownie przejrzany i opracowany przez magistra farmacyi, właściciela apteki i członka honorowego galic. Towarzystwa aptekarskiego, zeszyt 2. Lwów, nakł. Tow. aptek., druk. Pillera i Sp., 1891, w 8ce większej, str. 51 — 114. Zeszyt po 50 cnt.

ZALESKI J. von. Die Veränderlichkeit

der Conjugata vera, Inauguraldissertation. Würzburg, 1890, w 8ce, str. 33.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, zugleich des historischen Vereins für den Netzedistrikt zu Bromberg, herausgegeben von Dr. R. Prümers, Jahrgang V Heft 4. Posen, J. Jolowicz, 1890, w 8ce, str. 351—452 i LXI—LXXII, z mapą.

Treść: Hundertjährige Arbeit auf Gebieten des Verkehrwesens in der deutschen Ostmark, von E. Hoffmann (str. 351—376); Einleitung in die polnische Münzkunde, von M. Kirmis (c. d., str. 377—413); Kleinere Mittheilungen und Fundberichte, von Friebe, Rychlicki, Skladny, Warschauer, Jonas; Literaturbericht: 1. E. T. Breitera Władysław Opolski, von Skladny, 2. E. Calliera Akta grodzkie, von Skladny, 3. Ad. Henschla Zduny, von Fr. Schwartz, 4. Kreuzwendedicha Polen, i 5. H. Kunza Der polnisch-russische Krieg, von Fr. Schwartz; Sitzungsberichte; Geschäftsbericht.

Zgromadzenie przedwyborcze w Wadowicach dnia 13 lutego 1891 r. Wadowice, nakł. Komitetu, druk. Fr. Foltyna, 1891, w 4ce, str. nl. 2.

ZIPPER Albert Fr. J. dr. Mitologia Greków i Rzymian dla młodzieży, wydanie drugie (pośw. Wl. Bełzie). Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk.?, 1891, w 16ce, str. VIII i 216, z 20 rysunkami. 90 cnt.

Ż. Ż. Ali-Baba i 40 rozbójników, opracował po części według niemieckiego oryginału a po części według podań ludowych Ż. Z., wydanie pierwsze. Warszawa, nakł. Pl. v. Reussnera, druk. M. Ziemkiewiczowej, 1891, w 8ce, str. 45. 15 kop.

ŻÓLKOWSKI Alojzy. Anegdota i fraszki humorystyczne z Momusa i Potpourri (Biblioteka powszechna, nr. 7). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, Lwów, Seyfarth i Czajkowski, (1891), w 16ce, str. 46. 12 cnt.

ŻYWICKI K. R. Przed i po 1 października. Warszawa, G. Centnerszwer, druk. K. Kowalewskiego, 1891, w 8ce małej, str. 72. 30 kop.

KRONIKA.

= Kilka słów o sztuce drukarskiej w Polsce, z uwzględnieniem literatury porobizbirowej w W. księstwie poznańskim, napisał L. Królikowski, zarządca drukarni N. Kamińskiego i Sp. w Poznaniu, odczyt miany dnia 29 czerwca 1890 r. w 450 rocznicę wynalezienia sztuki drukarskiej. Poznań, 1890, w Sce, str. 47 i 1 n.

Choć z wyrazym na karcie tytułowej rokiem 1890, wyszedł rzeczywiście cenny ten i bardzo ciekawy odczyt, miany w Poznaniu w 450 rocznicę wynalezienia sztuki drukarskiej, dopiero na początku r. b., sam nawet Sz. autor przytacza w nim (str. 37 i n.) aż dwa wypadki śmierci, które już „w chwili wydawnictwa“, już 20 lutego i 2 marca r. 1891, zaszyły. Odczyt zresztą bardzo ciepły, niepozobawiony szczerego nastroju religijnego i nie bez pewnych poglądów wyższych, które Sz. zarządcy drukarni N. Kamińskiego i Sp. w Poznaniu prawdziwy przynoszą zaszczyt, zaczyna się z chwilą wynalezienia przez Gutenberga tyle ważnej w następstwa sztuki, i idzie aż do naszych czasów. O Polsce i drukarniach polskich, co łatwo przypuścić, stosunkowo najwięcej w nim mowy, choć tu i ówdzie wkradły się do niego szczegóły, które ze stanowiska naukowego, jako niezgodne z faktycznym w przeszłości stanem, trochę niepokoić muszą. I tak n. p. podanie, stworzone swego czasu przez Bandtkiego, jakoby drukarz Günther Zainer już w r. 1465 przybył był do Polski (str. 17), dawno już jako bezpodstawne upadło, przybył bowiem do Krakowa rzeczywiście dopiero w niespełna 10 lat później. Również niema na to dowodów i nikt też tego dotychczas w poważny nie wypowiedział sposób, do czego się wszakże Sz. autor przychylić zdaje (str. 18), jakoby drukarz krakowski z końca w. XV, Świętopelk Piol, oprócz kirylickich, drukował był „później także podobno książki łacińskie“. Inne natomiast rozdziały w cennym tym odczycie, jak ustęp o drukarniach w Poznaniu (str. 26 i nn.), o tamtejszych czasopiśmie (str. 30 i nn.), o najstarszych drukarniach na obszarze ziem polskich (str. 33 i n.), nie mniej też „Imienny spis obecnych właścicieli drukarni i towarzyszy sztuki drukarskiej w główniejszych miastach na obszarze przed- i porobizbirowej Polski“ (str. 37 i nn.), bardzo w szczególności bogate i z wielką, na podstawie nadesłanych Sz. autorowi materyałów, ułożone starannością, ze wszęch miar na publiczne zasługują uznanie, co też z całą przyjemnością w tem miejscu zaznaczamy.

= Zbiór nieznanych hiszpańskich ulotnych druków, znajdujących się w bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie, podał dr. E. Porębowicz. Kraków, 1891, w Sce, str. 72.

Sz. autor, znany już zaszczytnie jako wielki i niepospolity literatur romańskich znawca, którym od kilku już lat z gorącym oddaje się zamiłowaniem i poświęceniem, i czego już powielekroć piękne i poważne przed światem naukowym złożył dowody, natrafił w bibliotece Jag. na powyższy zbiór nieznanych ulotnych druków hiszpańskich w osobnym, dla „Literatury hiszpańskiej“ przeznaczonym dziale, pod nrami 79—104. Zbiór istotnie, jak to dr. P. wykazuje, nie tylko pod względem bibliograficznym dla niezwyklej rzadkości swojej nader bogaty, ale i treścią swoją dla zajmujących się przeszłością i początkami romansu wielkiej doniosłości i wielkiego znaczenia naukowego. Wszystkie objęte owymi nrami druki ulotne, a jest między nimi aż 47 romanów, wyszły w latach 1566—1573 w Grenadzie w tamtejszej Hugona de Mena oficynie typograficznej. Sz. autor dał też najprzód (str. 4—12) każdego z nich szczegółowy opis bibliograficzny, poczem (str. 13—26) podzieliwszy je na pięć różnych części: „A. Romanse nieznanne, B. Romanse znane, ich waryanty i glosy, C. Utwory opisowe w decymach, D. Utwory religijne, i E. Utwory świeckie“, przytoczył na zakończenie (str. 27 i nn.) wszystkie ważniejsze z nich „texty“.

= Archiwum królewieckie w Prusiech zwiedzi prawdopodobnie w ciągu bieżącego lata w celach naukowych, z polecenia Komisji historycznej Akademii umiej., prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. A. Lewicki.

= Bibliografi polskiej pióra prof. T. Wierzbowskiego tom II („Polonica XV ac XVI ss.“) — jak się właśnie dowiadujemy — jest już na ukończeniu i lada chwila z druku się pojawi. Tom ten — jak nam łaskawie donoszą — obejmować będzie opis 1200 druków (nry 801—2000, ob. „Przewodnik bibliogr“, XII 62), między którymi około 200 takich, które dotąd nie były znane wcale, lub nieznanne bliżej. Dosyć bogatego zresztą do wydawnictwa materyału miało Sz. autorowi dostarczyć „przeszło 90 bibliotek, posiadających druki polskie z w. XV i XVI, między którymi także takie, których dotąd nikt nie widział i w tym celu nie badał“.

= Biblioteka Klubu łotewskiego w Rydze, który od niedawna dopiero istnieje, z 6ciu składa się komisyj i różne nakła-

dem swoim wydaje śpiewniki, modlitewniki i dziełka, liczyć ma już obecnie w zbiorach swoich prawie 1800 tomów ksiąg drukowanych (?).

= **Biblioteka** rz. kat. seminaryum w Wilnie piękne dwa w ostatnich czasach otrzymała w darze księgozbiory: jeden legował jej zmarły tam niedawno św. p. książę Kazim. Jagiełło, drugi zaś, „złożony z kilku tysięcy tomów, między którymi wiele rzadkich druków“, zapisał jej testamentem przedostatni z litewskich Kanoników laterańskich, św. p. o. Teodor Wobolewicz, który w miesiącu lutym r. b. w 62 roku życia na probostwie zmarł w Malatach. Cześć ich pamięci!

= **Bibliotekę** „polską w połączeniu z czytelnią publiczną“ zamierzają założyć niebawem Polacy w Chicago.

= **Czytelnia** akademicka we Lwowie otrzymała w darze od pani K. S. wspaniały księgozbiór złożony z kilkuset dzieł treści historycznej, literackiej i przyrodniczej. „Wydział Czytelnii — jak w tamtejszych pismach codziennych czytamy — poczuwa się dlatego do miłego obowiązku złożenia Sz. ofiarodawczyni publicznego podziękowania“.

= **Czytelnie** „bezpłatne“, na wzór istniejącej już od lat trzech w Radomiu, o której stanie w marcowym nrze na tem miejscu (str. 44) wcale radosną zapisałyśmy wiadomość, mają powstać niebawem także w Łomży i Suwałkach. „Dobry przykład — oświadcza z tego powodu jedno z tygodniowych pism warszawskich — wiele znaczy, i tak to z ziarnka do ziarnka tworzy się pomalu rzecz dobrych miarka“.

= **Drukarnia** „polska nakładowa“ pod firmą Bernard Miłski powstała niedawno w Gdańsku. Dalekiemu zakładowi kresowemu przy tej sposobności serdeczne z pod Wawelu: Wszelkich pomyślności!

= **Drukarnię** w Łapszynie pod Brzeżanami pragnie założyć tamtejszy paroch i wydawca różnych pisemek ruskich, ks. Dżułyński. Z tego nawet powodu występował w czasie ostatnich wyborów w okręgu Brzeżany-Rohatyn-Podhajce jako kandydat poselski do Rady państwowej w Wiedniu i do przewodniczącego jednego z komitetów lokalnych a także kandydata poselskiego, dra Czajkowskiego, następujące wystosował orędzie otwarte: „Wysoce Sz. panie mecenasie! Ośmielam się na Wasze ręce przesłać moje zgłoszenie się o kandydaturę na krzesło poselskie do Rady państwa i proszę o łaskawe przedłożenie takowego światłemu zgromadzeniu. Na tem zgłoszeniu mej kandydatury ogranicza się

cała moja działalność. Co dalej ma się stać, tem zupełnie nie myślę się frasować. Muszę Wam się przyznać, że jedynie dobro i dalszy rozwój mych wydawnictw narodowych zniewala mnie do ubiegania się o to poselstwo. Z drukarnią mam nieskończenie dużo kłopotów: w Brzeżanach było źle, we Lwowie jeszcze gorzej. Dowiaduję się z „Dila“, że i Wy kandydować zamierzacie. Szczęście Boże! będzie nas więcej. Chociaż może będziemy współzawodnikami, ale ja przecież mam nadzieję, że jeślibyście poszli do Wiednia, to pewnie wyrobilibyście dla mnie koncesyą na drukarnię w Łapszynie. Zdaje mi się, że to zgromadzenie jeszcze za wczesnie zwołano, sytuacja jeszcze się nie wyklarowała, zresztą polityka nie moja rzecz. Polecam się Waszej pamięci i zostaje z głębokim szacunkiem, najniższy Dżułyński, Łapszyn 2 lutego 1891“.

= **Dyrektorem** krajowego archiwum akt grodzkich i ziemskich w Krakowie (ob. „Przewodnik bibliogr.“, XIII 207), od 1 października b. r. począwszy, mianowany został przez galicyjski Wydział krajowy dr. Fr. Piekosiński. Aż do chwili objęcia posady przez nowego kierownika, który obecnie obowiązki prawnego rady w Wydziale krajowym we Lwowie pełni, zastępować go będzie — o czem już pisma codzienne doniosły — dotychczasowy adiunkt archiwum, dr. Zbigniew Knasiolouk.

= **Jedna** „z księgarń warszawskich — jak pisma tamtejsze zapewniają — używa do kolporterki kobiet, które się bardzo dobrze z tego obowiązku, odpowiadającego płci niewieściej siłom, wywiązują“.

= **Kalendarzyk** polski na r. 1891, wydany nakładem i drukiem Ad. Reiffa w Paryżu (w 16ce, str. 156 i 119), zawiera na ostatnich kilku arkuszach (str. 1—119) alfabetycznie ułożone: „Adresy“ Polaków, zamieszkałych w Paryżu, na prowincyi i za granicami Francyi, jako też adresy „niektórych czasopism polskich, wychodzących po za granicami Polski“, i Towarzystw polskich w Anglii, Bułgarii, w Niemczech, Rumunii, w Szwajcaryi i Turcyi.

= **Katalog** rękopisów biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie w opracowaniu dra Kętrzyńskiego, a w szczególności najnowszy wydawnictwa tego zeszyt (III 1, ob. „Przewodnik bibliogr.“, XII 71), jak przystało, bardzo pochlebnie ocenił dr. Perlbach w ostatnim z miesiąca lutego zeszytzie lipskiego „Centralblatt für Bibliothekswesen“ (str. 52 i n.). „Jeżeli — powiada między innymi uczony recenzent — zrobiono w pewnem piśmie polskiem („Kwartalnik histor.“, I 309) Sz. wydawcy zarzut,

że w Kat. swoim daje za wiele, ponieważ każdy list w licznych zbiorach korespondencyj, w jakie właśnie biblioteka im. Ossolińskich szczególnie jest bogata, z osobna rejestruje, to należy w tem raczej upatrywać korzyść, niż szkodę dla użytkowników“.

— **Konkurs** na „oryginalne ruskie utwory sceniczne z zakresu dramatu, poważnej komedyi i sztuk ludowych, ze śpiewami lub bez śpiewu“, ogłosił galicyjski Wydział krajowy we Lwowie. Nagrody 300 zlr., 250 zlr. i 200 zlr., termin nadsyłania prac do końca września r. 1891.

— **Konkurs** na posadę dyrektora krajowego archiwum akt grodzkich i ziemskich we Lwowie, opróżnioną w skutek śmierci św. p. X. Liškego, rozpiisał Wydział krajowy galicyjski z terminem do 15 maja b. r. „Ubiegający się o tę posadę — jak warunki konkursu opiewają — ma się wykaazać, że jest historykiem lub prawnikiem, i że pracami naukowymi z dziedziny historii polskiej lub prawa polskiego złożył dowody, że czynnościami archiwalnymi z umiętną metodą i zrozumieniem przedmiotu kierować zdoła“.

— **Kraj petersburski** w korespondencji z Kamięca podolskiego, umieszczonej w nrze 9 z 13 marca, donosi: „W jednym z kościołów kamienieckich, t. zw. ormiańskim, przechowała się od wieków w szafie i niszy półokrągłej cała biblioteka, składająca się z ogromnych foliałów ormiańskich rękopisów i drukowanych ksiąg do nabożeństwa, doskonale zachowanych, w mocnej oprawie skórzanej. Księgi owych rękopisów, ozdobione pięknymi zastawkami, inicjałami i rysunkami, sięgały w części aż XIII w. Nadto znajdowały się tam kroniki ormiańskie, dzieła łacińskie i włoskie, i t. p. zbiory starożytne. Otóż obecnie, z rozporządzenia władzy wyższej, bibliotekę rzeczoną wysłano do Petersburga“.

— **Księgarnia** nakładowa i sortymentowa, istniejąca w Krakowie od r. 1886 pod firmą Zupański & Heumann, przeszła obecnie (ob. „Przewodnik bibliogr.“ z r. b., str. 11 i 12) na wyłączną własność polskiej Spółki wydawniczej w Krakowie.

— **Księgarnia** wielka ze składem nut pod firmą W. Hoschek i Sp. powstaje z dniem 15 kwietnia b. r. w Ludnej i gwarnej kraju naszego stolicy, we Lwowie (plac Maryacki, 10). W imię boże nowe to a tyle pożądane dla ruchu książkowego ognisko zakładają dobrze w swoim zawodzie rutynowani i w odpowiednie zasobni fundusze trzej młodzi adjunkci księgarscy: W. J. Fr. Hoschek, K. St. Jakubowski i Wł. S. Zarduwicz. Nowa też księgarnia, o której

już z góry jak najpochlebniejsze dochodzą nas wiadomości, a której zastępstwo raczyli przyjąć Gebethner i Wolff w Warszawie, S. A. Krzyżanowski w Krakowie, Fr. Wagner w Lipsku i A. Hartleben w Wiedniu, ośmielamy się dlatego polecić gorąco łaskawym względom tak innych Sz kolegów, jak i szerokim kołom interesowanych osób, od siebie zaś ożywionym najlepszymi chęciami służenia sprawie publicznej młodym jej właścicielom z całą szczerością serdeczne zasyłamy życzenia: W podjętej pracy obywatelskiej Szcześć Wam Boże młodzi przyjaciele!

— **Materyał** „do historii drukarstwa i księgarstwa w Polsce“ część IIga (ob. „Przewodnik bibliogr.“, XIII 227 i XIV 45), przedłożył dr. Benis Komisji literackiej Akademii umiej. w Krakowie. Praca drukowaną będzie w następnym tomie „Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce“. Czekamy z upragnieniem!

— **Memoryał** Jana Ostroroga z w. XV, o którym w najnowszym czasie najpierwsze nasze powagi naukowe nie bez ciekłej polemiki krytycznej pokilkakroć głos zabierały — jak nas właśnie dochodzi wiadomość — ma się już niebawem pojawić w Warszawie (w wydaniu prof. Wierzbowskiego?) w „pierwotnym (świeżo odszukanym?) tekście prawdziwym“. Źródło, z którego wiadomość niniejszą czerpiemy, zapewnia nas zarazem, że „znaną dotychczas i drukowaną redakcją tego Pamiętnika uważać należy za falsyfikat w. XVI“!

— **Osobom** zostającym pod nadzorem policyjnym, zabronione zostało w Warszawie zajmowanie się wszelką działalnością na polu publicznem, a między innymi także: „utrzymywaniem litografii, drukarni, zakładów fotograficznych i czytelni, prowadzeniem handlu książkami, tudzież wszelkimi innymi w zakres prasy wchodzącymi przedmiotami“.

— **Stowarzyszenie** drukarzy i czcionkarzy („gremium knihtiskarův a pismoljcu“) w Pradze wystosować postanowiło petycją do Rady państwa wiedeńskiej w sprawie zmiany niektórych §§fów ustawy prasowej i zniesienia stempla dziennikarskiego i kalendarzowego. W petycji tej, zredagowanej w języku czeskim i niemieckim, którą także do podpisania Stowarzyszeniem drukarzy w innych Przedlitawii miastach przesłano (jeden jej egzemplarz nadesłano także redakcyi pisemka naszego), domagają się między innymi drukarze i czcionkarze czescy: 1. zniesienia kaucyi dziennikarskiej, 2. wolności rozszerzania pism przez kolporterkę, 3. zniesienia konfiskat policyj-

nych, 4. prawa składania egzemplarzy obowiązkowych równocześnie z wydaniem pism drukowanych, 5. zniesienia prawa odbioru koncesyj na prowadzenie drukarni, i 6. zniesienia stempla dziennikarskiego i kalendarzowego.

= **Uczony** historyk niemiecki, K. Koelitz, w wydanej świeżo w Lipsku u Seemanna pracy swojej p. t. „Hans Suess von Kulmbach und seine Werke“ (w 8ce, str. VI, 80 i 2 nl.), która szczęśliwie ręk naszych doszła, z całą przypuszcza stanowczością, że tyle sławny swego czasu ze szkoły Dürrerowskiej malarz, Suess von Kulmbach, znane swoje obrazy do legendy o św. Katarzynie Aleksandryjskiej i o św. Janie Ewangeliście, które się w kościołach krakowskich, maryackim i św. Floryańskim, znajdują, malować musiał w latach 1514—1516 na miejscu w Krakowie. Dawszy krótki obrazów tych opis, powiada dalej Sz. autor (str. 58) dosłownie: „Bemerkenswert sei ferner, dass die Figuren zeitgenössische, oft sogar polnische Tracht tragen, was mit beweist, dass der Künstler diese Gemälde an Ort und Stelle, wie übrigens auch aus vielen, leicht ersichtlichen Gründen hervorgeht, verfertigt hat“. Rezultat ten naukowych niemieckiego badacza dochodzi o tyle w tej chwili większej nabiera dla nas doniosłości, że właśnie już na kilka miesięcy przed pojawieniem się jego pracy, o ile sobie przypomnieć możemy, albo w listopadzie, albo w grudniu r. 1890, zasłużony Komisyj artystycznej Akademii umiej. członek, L. Lepszy, na posiedzeniu tej Komisyj w osobnym odczycie szeroko dowodził, że Suess von Kulmbach istotnie swego czasu w Krakowie przebywać musiał, i że tu na miejscu malował także pyszne miniatury do „Pontyfikału“ Ciołka, który się obecnie w bibliotece im. Czartoryskich w Krakowie znajduje, niemniej też przepyszne miniatury do t. zw. kodeksu miejskiego Baltazara Bema, który w zbiorze rękopisów swoich (nr. 16) biblioteka Jagiellońska po-

siada. Wobec przypuszczeń, z którymi właśnie Koelitz tak stanowczo występuje, ciekawem byłoby istotnie odczytać, na jakich mianowicie danych uczony Komisyj artystycznej członek, L. Lepszy, wywody swoje opiera, w których niezależnie od badań uczonego Niemca i o wiele wcześniej od niego, nie tylko do tych samych, co on, przyszedł wyników, ale nawet o wiele je dalej posunąć zdołał.

= **W odczycie** „O obowiązkach nauczyciela wobec szkoły, społeczeństwa i rodziny“, mianym na posiedzeniu Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, domagał się między innymi Sz. prelegent, prof. K. Fischer, ażeby „na przyszło nauczycieli szkół średnich za prowadzenie bibliotek i muzeów szkolnych, co dotychczas wykonywać muszą bezpłatnie, osobną pobierałi renumeracya“.

= **Zabronione w Austrii:** Widozwa. Pannowe hromada! Lwów, redakcja Naroda, druk. W. Manieckoho, 1891.—List otwarty do ludzi dobrej woli w sprawie naszego szkolnictwa ludowego, przez ks. dra K. Logę, proboszcza w Siemianówce. Lwów, nakł. i druk. Dziennika polskiego. — Wsi protowyntki dobra selan... (odezwa do wyborców). Kołomyja, 24 lutego 1891. — Odezwa wyborcza partyi socyalno-demokratycznej w Galicyi (po polsku i po rusku). Wiedeń, Verlag von J. Reumann, i Wiener Vereins-Buchdruckerei.

= **Zmarli:** prof. dr. Xawery Liske, dożyłotni prezes Towarzystwa historycznego i dyrektor krajowego archiwum akt grodzkich i ziemskich we Lwowie, † we Lwowie 27 lutego w 53 roku życia; — Władysław Kuczyński, były kapitan wojsk rosyjskich i właściciel wielkiej kolekcyi obrazów dawnych i starożytnych obrazów, „mających znaczenie materyału do dziejów sztucharstwa krajowego“, † w miesiącu lutym w Wilnie; — Napoleon Ekielski, b. amanuent Akademii umiej. w Krakowie, † 10 marca w Krakowie w 81 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: **AGRYPPA H. Korn.** O szlachetności płci niewieściej. Kraków, Akademia umiej. — **BALZER O.** Corpus juris polonici. Lwów, Seyfarth i Czajkowski. 80 cnt. — **BRÜECKNER A.** Kazania świętokrzyskie z w. XIV. Warszawa. — **DEMBIŃSKI Br.** Upadek rycerstwa. Kraków, G. Gebethner i Sp. 50 cnt. — **FILOGRAF.** Jeszcze o praktycznym sposobie ustalenia pisowni polskiej. Warszawa. — **GLIŃSKI A.** Stylistyka polska. Kraków, J. M. Himmelblau. 1 zlr. 50 cnt. — **GÜNTER M.** prof. Miary metryczne. Wiedeń, Pichler. 80 cnt. — **ŚWIEŻAWSKI & WENDA.** Wojciech Oczko. Warszawa. — **TILL E.** dr. prof. Prawo prywatne austryackie, II 2. Lwów, Seyfarth i Czajkowski. 1 zlr. 80 cnt.

OGŁOSZENIA.

Nowe wydawnictwa Księgarni nakładowej K. Kozłowskiego w Poznaniu:

- Ostroróg**, monografia w głównych zarysach miasta Ostroroga (Odbitka z Rocznika Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego), ułożył E. Callier. Cena 2 marki.
- Wojsko polskie z 1831 r.**, z ilustracyami Wł. Mottego, wydanie trzecie popularne. (1-2)
Cena 2 marki.
- Malowniczy opis Polski**, czyli geografia ojczystego kraju, ułożył J. Chociszewski, 352 str., 4 mapki i 90 rycin. Cena 3 marki, z oprawą 3·50 m., w ozdobnej oprawie 4 m.

MIESIĘCZNIK
geograficzno-etnograficzny,

„WISŁA“

pod kierunkiem literackim
JANA KARŁOWICZA.

Warunki przedpłaty na tom V (1891):

w Warszawie:

Rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs.

Na prowincyi i w Cesarstwie:

Rocznie 7 rs., półrocznie 3 rs. 50 k.

Cena oddzielnego zeszytu 1 rs. 80 kop.

Adres Redakcyi i Expedycyi „WISŁY“: Księgarnia M. Arcta w Warszawie
Nowy-Swiat 53. (11-?)

Nakładem i drukiem Księgarni O. Zukerkandla i Syna w Złoczowie
wychodzi 12centowa Biblioteka powszechna.

Do marca 1891 wyszły:

- Nr. 1. **MIOKIEWICZ**. Konrad Wallenrod. — Text podany według najlepszego wydania, wstęp i objaśnienia zalecają to najtańsze wydanie znakomitego poematu.
- Nr. 2—3. **FRANKLIN**. Droga do majątku i inne pisma. — Pisma Franklina w milionach egzemplarzy rozeszły się po całej ziemi, zajmują każdego, każdemu przynoszą korzyść; iluż to ludzi zawdzięcza im swe szczęście moralne i materialne! — Nasze wydanie zawiera oprócz „Drogi do majątku“ znaczną ilość innych pism wielkiego Amerykanina, jak wybór z pamiętników i t. d.
- Nr. 4. **MORGENBESSER**. Zwycięstwo książki, nowela galicyjska w 24 obrazkach. — Zachwycający wiernością rysunku, dowcipny a jednak pełen etycznej prawdy utwór znakomitego humorysty, Czcigodnego autora „Obronę Sokolowa“ i innych powszechnie cenionych poematów.
- Nr. 5. **GRILLPARZER**. Klasztor pod Sandomierzem. — Pełna dramatycznych sytuacji wielce zajmująca powieść, po raz pierwszy na język polski przełożona.
- Nr. 6. **IBSEN**. Upiory, dramat w 3 aktach, za upoważnieniem autora przetłumaczył Ignacy Suesser. — Niezmiernie zajmujący, odsłaniający najskrytsze rany społeczeństwa i tajnie cierpienie ludzkich utwor głośnego poety.
- Nr. 7. **ŻÓŁKOWSKI**. Anegdota i fraszki humorystyczne z „Momusa“ i „Potpourri“. — Zbiór najdowcipniejszych facecj genialnego komika sceny polskiej.
- Nr. 8—9. **SHAKESPEARE**. Romeo i Julia, tragedia w 5 aktach, przełożył Julian Korsak. — „Tragedya miłości“, niemająca równej sobie w literaturze całego świata, w znakomitym przekładzie.
- Nr. 10. **STINDE**. Mituś i Matusz, nowela, przełożyła M. z N. K. — Zabawna humoreska ulubieńca czytelników, Juliusza Stindego, autora znanej „Rodzina Buchholz“. (1-3)

Cena każdego nru „Biblioteki powsz.“ 12 cnt. — Dalsze tomiki są w druku.

Do nabycia we wszystkich księgarniach i na składzie głównym w księgarni Seyfahra i Czajkowskiego we Lwowie.

Nowsze Dzieła wydane staraniem i nakładem

WYDAWNICTWA DZIEŁ LEKARSKICH POLSKICH W KRAKOWIE:

1. OBALIŃSKI. Choroby dróg moczowych. 1 zlr. 83 cnt.
2. ŻULIŃSKI. Higiena szkolna. 1 zlr. 60 cnt.
3. DUJARDIN-BÉAUMETZ. Higiena żywienia. 2 zlr. (11-?)
4. WICZKOWSKI. Podręcznik do rozbioru moczu. 2 zlr. 85 cnt.
5. SMOLEŃSKI. Hydroterapia, II wydanie znacznie powiększone. 2 zlr. 50 cnt.
6. HARAJEWICZ. Gimnastyczne leczenie chorób niewieści. 40 cnt.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych księgarniach, oraz w Zarządzie wydawnictwa, Kraków, ul. św. Krzyża nr. 3.

Księgarnia P. Starzyka (przedtem J. Milikowskiego) we Lwowie

poszukuje zdolnego pomocnika.

(3-3)

KOSMOS, organ Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, wychodzi co miesiąc pod redakcją prof. dra A. Rehmana i prof. dra E. Dunikowskiego.

Prenumerata wynosi: we Lwowie rocznie 5 zlr., półrocznie 2 zlr. 50 cnt.; w całej Austrii z przesyłką pocztową 6 zlr., półrocznie 3 zlr.; w całych Niemczech z przesyłką pocztową 12 marek, półrocznie 6 marek; we Francji i Belgii z przesyłką pocztową 14 franków, półrocznie 7 franków. — Prenumerować można we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. (16-?)

WIADOMOŚCI numizmatyczno - archeologiczne, organ Towarzystwa numizmatycznego w Krakowie, pod redakcją Wł. Bartynowskiego.

Wychodzą w Krakowie od lipca r. 1889 kwartalnie (w lipcu, październiku, w styczniu i kwietniu) w objętości najmniej 1 arkusza druku w 4ce.

- ☛ Członkowie Towarzystwa numizm. odbierać będą Wiadomości bezpłatnie.
- ☛ Prenumerata dla nieczłonków wynosi z przesyłką: rocznie 5·20 zlr. w. a., półrocznie 2·60 zlr., kwartalnie 1·30 zlr. Pojedyncze zeszyty po 1·55 zlr. w. a.
- ☛ Prenumeratę przyjmuje sekretarz Towarzystwa: Leonard Lepszy w Krakowie, ul. Kanonicza 17. (7-?)

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

DLA NAUCZYCIELEK i DLA MATEK,

opracowała Nauczycielka.

Tom I: Czego uczyć? jak uczyć?

Tom II: Ułatwienia dla uczących się.

Treść: 1. Tablice chronologiczne, ułatwiające naukę historii; 2. Tabliczki ułatwiające naukę gramatyki; 3. Wzorki kaligraficzne, wzorki kartograficzne, ułatwiające naukę geografii.

Każdy tom stanowi całość. — Cena tomu po 1 zlr. 50 cnt.

Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie.

Najnowsze wydawnictwa

GEBETHNERA i WOLFFA w WARSZAWIE.

STANISŁAW WITKIEWICZ.

NA PRZEŁĘCZY,wrażenia i obrazy z Tatr, ozdobione 135 drzeworytami w textcie 4 rs., w ozdobnej
oprawie ze złożonymi brzegami 5 rs. 50 kop.

WŁODZIMIERZ SPASOWICZ.

DZIEJE LITERATURY POLSKIEJ,przekład z rosyjskiego,
wydanie trzecie, przejrzał i uzupełnił
A. G. BEM.

2 rs.

LUDWIK JENIKE.

STEFAN CZARNIECKI,urywek historyczny, z wizerunkami:
Czarnieckiego i pomnika jego w Tykocinie.

1 rs. 20 kop.

M. GAWAŁEWICZ.

DRUGIE POKOLENIE,

powieść oryginalnie napisana, w 2 tomach.

2 rs.

RÉNÉ MARCIL.

KOBIETYmyślące i kobiety piszące,
spolszczyła M. Ch.

20 kop.

JULIUSZ MARY.

ZDROŻNA MIŁOŚĆ,

POWIEŚĆ.

80 kop.

N. KARIEJEW.

UPADEK POLSKI

w literaturze historycznej,

przekład z rosyjskiego.

2 rs. 40 kop.

STANISŁAW GRUDZIŃSKI.

ŻONA ARTYSTY,

POWIEŚĆ OBYCZAJOWA.

1 rs. 80 kop.

KLEMENS JUNOSZA.

SYZYF,

obrazy z życia wiejskiego.

80 kop.

HR. L. N. TOLSTOJ.

ŚMIERĆ IWANA ILJICZA.

40 kop.

ELIZA ORZESZKOWA.

JĘDZA,

POWIEŚĆ.

1 rs. 20 kop.

*Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie.*Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Ancezyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.